

Internetconsultatie

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Voorstel tot verruiming recht op premierestitutie
verzekerde wanneer hij zijn mededelingsplicht te goeder
trouw heeft geschonden

Voorstel tot wijziging

Dit voorstel betreft een onderdeel van het verzekeringsrecht, meer in het bijzonder het recht op premierestitutie bij het te goeder trouw schenden van de mededelingsplicht.

Gaat iemand een verzekering aan, dan rust op hem als aspirant-verzekeringnemer een mededelingsplicht. Hij dient de verzekeraar kort gezegd alle feiten mee te delen die voor de verzekeraar relevant zijn voor de beslissing of en op welke voorwaarden hij de verzekering afsluit. Het komt voor dat een aspirant-verzekeringnemer *te goeder trouw* verzuimt een feit te mee te delen. De timmerman vergeet bij het afsluiten van zijn arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) bijvoorbeeld een bezoek aan de huisarts te melden vanwege onder meer rugklachten. Constateert de verzekeraar dit verzuim op een later moment, dan kan dit ertoe leiden dat hij bij schade niet tot uitkering overgaat. Op grond van de bestaande wet mag de verzekeraar de ontvangen premies in dit geval behouden.

In artikel 7: 930 BW zijn de rechtgevolgen geregeld voor het geval er sprake is van het te goeder trouw schenden van de mededelingsplicht. De bedongen uitkering geschiedt door de verzekeraar onverkort, indien de niet of onjuist meegedeelde feiten niet van belang zijn voor de beoordeling van het risico dat zich heeft verwezenlijkt (lid 2). Indien deze feiten wel van belang zijn, dan zijn er twee mogelijkheden: òf met de bekend geworden feiten wordt alsnog rekening gehouden bij de vraag in hoeverre uitkering aan de orde is (lid 3) òf de verzekeraar stelt dat hij de verzekering bij kennis van de ware stand van zaken niet zou hebben gesloten. In het laatste geval is de verzekeraar niet gehouden tot enige uitkering (lid 4). Reeds verstrekte uitkeringen kan de verzekeraar in dit geval terugvorderen op grond van onverschuldigde betaling (Parl. Gesch. titel 7.17 BW, p. 37 (MvT)).

Artikel 7: 930 BW voorziet in de gevolgen voor de verplichting tot uitkering van de verzekeraar. Het regelt niets over de gevolgen van een schending van de mededelingsplicht voor de verzekeringnemer. Voor de vraag of zijn verplichting tot het voldoen van premies onverkort geldt, is artikel 7: 938 BW bepalend. Dit artikel regelt kort gezegd dat geen premie verschuldigd is, "indien in het geheel geen risico is gelopen". Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat hiermee is bedoeld dat "noch door de verzekerde, noch door de verzekeraar" enig risico is gelopen. Dit leidt ertoe dat de verzekeringnemer bij het te goeder trouw schenden van de mededelingsplicht zijn premies veelal verschuldigd is en blijft. De

verzekerde zal in de meeste gevallen het risico hebben gelopen, waarvoor hij de verzekering is aangegaan.

Dit samenstel van wettelijke regels heeft in de praktijk tot vragen geleid. Is het niet rechtvaardiger dat de verplichtingen over en weer komen te vervallen, indien de verzekeraar zich beroept op artikel 7: 930 lid 4 BW? Dit zou betekenen dat de verzekeringnemer aanspraak heeft op premierestitutie. De rechtvaardiging hiervoor is gelegen in de bescherming van de verzekeringnemer, die te goeder trouw is. In Kamervragen is deze vraag gesteld tegen de achtergrond van arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (Mei Li Vos en Tanamal, PvdA, Tweede Kamer, vergaderjaar 2015-2016, Aangangsels 2460). De premies van dergelijke verzekeringen zijn relatief hoog. Het belang van de verzekeringnemer bij restitutie is daarmee groot. Illustratief is de timmerman of bouwvakker die als ZZP'er een AOV afsluit.

Naar aanleiding van de hiervoor genoemde Kamervragen heeft op 1 september 2016 een deskundigenbijeenkomst plaats gevonden op het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Aanwezig waren vertegenwoordigers van de Consumentenbond, het Verbond van Verzekeraars, het Klachteninstituut Financiële Dienstverleners, FNV-ZZP en de wetenschap. Tijdens de bijeenkomst bleek dat de wens tot het recht op premierestitutie breed werd gedragen in het geval de situatie van artikel 9: 730 lid 4 BW aan de orde is. Ook het kabinet is van mening dat op deze wijze beter tegemoet wordt gekomen aan de belangen van de verzekeringnemer. De aard van de verzekering is in dit verband niet relevant.

Voorgesteld wordt daarom om voornoemd artikellid dienovereenkomstig aan te passen. Deze wijziging is van dwingendrechtelijke aard indien de verzekeringnemer een consument is. Dat wil zeggen dat de consument zich te allen tijde kan beroepen op de bescherming van dit artikel(lid) (artikel 7: 943 lid 3 BW). Een ZZP'er is eveneens als consument aan te merken wanneer hij handelt voor privédoeleinden, zoals bij het afsluiten van een AOV die strekt ter dekking van het wegvallen van privé-inkomen.

Voorstel tot wijziging

Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

Aan artikel 930, vierde lid, wordt de volgende zin toegevoegd:

De verzekeringnemer is in dit geval evenmin premie verschuldigd.